

Prancūzai apie pavojų Lietuvai Kodėl mums reikalinga paramos Moterys mažiau serga 3 bilion. naujų pinigų.

Amerikos lietuviai ir dalinai jų spauda besivaikydama paskui mažmožius, nepastebi, jog pačiai Lietuvai grėsia pavojus iš dviejų kaimynų pusės.

Pašalinė, prancūzų spauda, pirmoji iškėlė aikštėn ką ruošia Lietuvai vokiečiai ir lenkai. Vieni ir kiti bando iškasti mums duobę. Hitlerininkai rems Pilsudskį. Jis pastangose užimti Lietuvą, o už tai gaus iš lenkų kardinorių ir Dancigą.

Prancūzai dėl to sujudo. Laikas jau lietuviams ruoštis kovai už būvį.

Prasideda rudens sezonas. Prieš mus atsistoja nauji darbai ir pareigos. Tik klausimas — kaip juos vyksim? Vien gerų norų neužtenka, nes pasak žmonių patarlių — gerais norais pragaro sienos išlipdytos.

Reikalinga akcijos, pasiryžimo ir pasiūkavimo. Tautiečiai šiuo žvilgsniu yra atsilikę. Vieni užmiršo reikalą, kiti laukia patogesnių sąlygų. Bet gyvenimas nestovi vietoje.

Sandaros organizacijai reikalingi pinigai jaunimo organizavimui. Kodėl mūsų kuopos ligšiolie tyli ir sulig išgalės nepasidėda prie išplėtimo šio gražaus darbo. Apsvarstykime patys ar galima pateisinti tokią situaciją?

Sakoma, jog vyrai geriau atsiliko prieš ligas negu moterys. Bet ištikrųjų taip nėra. Vyrai dažniau serga negu moterys.

Pereitais mėnais Vokietijoje iš viso sirgo 740,000 vyrų, ir tik 359,000 moterų. Beveik pusiau mažiau.

Budamos jaunesniais amžiuje moterys greičiau linksta prie ligos, bet po 35 metų amžiaus savo sveikata jos toli pralenkia vyrus.

Amerikos lenkai, žinoma, tikintieji Romos katalikai, rupinasi padidinti čia savo vyskupų skaičių. Kol kas jie turi tik tris. Jie norėtų antrą tiek. Romon esą pasiūstą kandidatų sąrašas ir laukiama prielankaus nuosprendžio.

Ne visad yra sukalbami airiai vyskupai, kurie aplinkiniams keičia bando suamerikoninti lietuvių parapijas, vienok lenkiškas vyskupas, skirtas prižiūrėti ir lietuvių apeliinkes, butų tikra našta.

Iš Washingtono ateina žinių, jog valdžia rengiasi išleisti 3 bilionus naujų dolerių. Kai kurie tuomi džiaugiasi, nes busių daugiau pinigų ir juos bus lengviau pagauti.

Bet kas atsitiks su kainom ir pragyvenimo brangumu? Kainos dar labiau pakils ir už dolerį mažiau galėsime nusipirkti. Kuris šiandie verčiasi su 15 dolerių į savaitę, vėliau neišgalės benuspirti ir kaulų sriubai. Darbininkai reikalauja didesnio užmokesnio, o be streikų ir kovo jimo to neatsieks.

Valdžia turėtų pati priversti samdytojus mokėti darbininkams tiek, kad jie galėtų pragyventi.

Lietuvoj, kaip ir čia, beveik per visą vasarą buvo sausra. Toks mat gamtos nuosprendis visam pasauliui.

Bet kuomet atėjo lietus, tai prilijo be saiko. Štai, pav. biržų apskritį apie vidurį rugpiučio mėn. užklupo nepaprasta andra su ledais ir sunaikino kviečius, daržoves ir net išdaužė langus. Nuostoliai padaryti dideli.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

METAI XXI

PENKTADIENIS, RUGPIUČIO--AUGUST 31 D., 1934 M.

No. 35

Lenku-Vokiečių Slaptas Susitarimas Prieš Lietuvą

Vokiejoj Permatoma Žiaurus Ekonominis Krizis

HITLERIS TURI KEISTI SAVO POLITIKĄ. KAD IŠGELBEJUS ŠALĮ NUO SUIRIMO.

Kaip Hitleris tapo užtvirtintas visagaliu Vokietijos valdovu, tuojaus pradėta kalbėti apie besitartinantį žiaurų ekonominį krizį. Vokietijos ekonomistai tvirtina, kad jeigu Vokietija eis toliau užsibrėžtu keliu, ekonominis krizis neišvengtinai ir jis pilname žiaurume pasireikš apie sekantį pavasarį. Tiesa, tas buvo numatyta daug anksčiau, bet vis būvė vilties, kad kurią gražią dieną vokiečių valdžios priskyje atsistos skirtingos taktikos žmonės ir bus laiku susigrębtas ir apsaugota šalis nuo visiškos suirutės. Tačiau birželio 30 dienos įvykiai, mirtis prez. Hindenburgo ir užtvirtinimas Hitlerio aukščiausiu šalies valdovu, sakytė sako, kad Vokietijos ekonominė ateitis yra labai tamsi.

Dabar, klausimas, nejaugi tie ekonomistai to negalėjo permąstyti anksčiau ir persergeti tautą nuo klaidingų veiksmų. Taip, jie tai numatė, bet negalėjo pareikšti savo nuomonės. Astri cenzura neleido nei žodžio išsirtarti prieš "tautos vado" Hitlerio vedamą politiką. Kurie bandė prasitarti prieš Hitlerio pragaištingą politiką, tie šiandiena po žeme arba už geležinių grotų. Tiesa, dar apie porą savaičių prieš prezidento Hindenburgo mirtį, Vokietijos aukštieji karininkai ir ūkiškų organizacijų vadai buvo pasiuntę prez. von Hindenburgui memorandumą reikalaujant Hitlerį pašalinti iš kanclerio vietos. Tačiau prez. Hindenburgas jau buvo persilpnis tokiam žygiui ir, vieton to, jis tik parašė testamentą, kuria me buvo pasakyta, kad po mirties butų pavesta Vokietijos likimas Hohenzolernui. Bet po Hindenburgo mirties tas testamentas kaž kur dingo ir tik porą savaičių vėliau atsirado, bet jau tam testamente buvo "rekomenduojamas" ne Hohenzolernas, o Hitleris. Tačiau originalio testamento nuorašas randasi pas buvusi Hindenburgo artimą draugą, generolą.

Dabar, kuomet visos Hitlerio komedijos "neatitaisomos", Vokietijos žmonės rengiami prie sutikimo ekonominio krizio, kuris, sakoma, yra taip tikras, kaip po diena — naktis. Nekurie Hitlerio artimi draugai jau pradeda jam patarti sušvelninti antisemitinę akciją, kuri yra didžiausia priežastimi kalbamojo krizio. Mat, žydai atsakydami už jų persekiojimą boikotuoja Vokietijos prekybą ir pramonę. O kadangi virš 40 nuoš. Vokietijos gyventojų pelno sau pragyvėnimą iš tu srčių, tai šie žmonės ir pasiliko be darbo ir tuomet be duonos.

Antra priežastis ekonominio krizio yra ta, kad hitlerininkai išaikvoja dideles sumas pinigų

platinimui ir palaikymui nazių užsieny. Bolševikai seniau irgi taip darė. Bet laikas juos išmokino — išmokys ir hitlerininkus, kuomet gerai išbadės.

KAIP HITLERIS PERĖMĖ PREZIDENTO TEISES?

Hindenburgas savo įpėdiniu sūleš Hohenzolerną; Hinderburg testamentas pas gen. Oldenburgą; Hitleris pataikauja reichsverui.

Paryžius. — Prancūzų laikraštis "Paris Soir" paskelbė smulkų aprašymą aplinkybių, kuriomis Hitleris perėmė prezidento pareigas. Pasak laikraščio, Hitleris iš pradžių buvo nusprendęs perimti tas pareigas, nesitaręs su reichsveru viršinkiniais, bet galų gale sudarė su jais tikrą sąjungos sutartį. Esą liepos 30 d. Hitleris pirminkavo slaptam susirinkimui, kuria me, tarp kitų, dalyvavo Geringas, Frikas, Luce ir Himleris. Tame susirinkime norėta išspręsti Hindenburg įpėdinystės klausimą savo iniciatyva. Susirinkime Geringas, esą pranešė, akd policija pristatė raportą, jog Hindenburgas palikęs politinį testamentą, kuriame rekomenduojamas į prezidentus Hohenzolernas. Esą, testamento nuorašas slapta pasiūstas į Doorną. Testamento originalas esąs pas seną Hindenburg bičiulį, gen. Oldenburg — Janušau. Į tai Hitleris atsilieps, kad jis žinąs, kaip reikėsia pažaboti generolą. Susirinkime galų gale buvo susitarta del priemonių, kurių reikės imtis tvarkai palaikyti visoje Vokietijoje. Rudmarškiniai turėjo būti parengti sulig mažiausiu aliarū. Rugpiučio 1 d. Hitleris priėmė gen. Frič, Reichenau ir Blombergą ir jiems paaiškino, kad Vokietijoje bus išvengta pilietinio karo, tik jei jis pasiliks prie valstybės vairo. Tačiau jis esąs prisirėgęs duoti rašytinį garantijų, perėmęs kariuomenės vadovybę, kad niekad nepasinaudos savo padėtimi pakenkti reichsverui. Jis taip pat apsiėmė paralyžuoti socialistines, nacional-stų partijos tendencijas ir atsižvelgti į reichsvero pasiūlymus vidaus ir užsienių politikos klausimais.

RYTŲ PAKTAS GREITAI PASIRODYSIAS.

Paryžius, Elta. — Vokiečių radio praneša, kad prancūzų spauda pranašauja greitą šiųres rytų pakto pasirodymą. "Journal" spėlioja, kad rytų paktas išvysis pasaulį dar šį mėnesį. Jo nuomone, greitai laiku bus pakviesta Vokietija prisidėti prie pakto ir Lenkija turės pasisakyti, ar pritaria prancūzų politikai ar ne.

"Petit Journal" ir laukia greitų išsiaiškinimų tuo klausimu ir mano, kad Litvinovo kelionė už sieniuose pagreitins pakto realizavimą.

SOVIETŲ RUSIJOS IR JAPONIJOS SANTYKIAI VĖL ITTEMPTI.

Maskva. — Sovietų Rusijai atmetus japonų pasiūlymus del Rytų Kinijos geležinkelio pirkimo, santykiai tarp Sovietų Rusijos ir Japonijos smarkiai įsitępė. Sovietų spauda skelbia aštrius straipsnius prieš Japoniją, kuriuose kelia aikštėn Rytų Kinijos geležinkelyste vykdumus banditizmo aktus. Laikraštis tvirtina, kad už juos kalta Japonija ir kalba apie japonų šantažistinę taktiką. Laikraščiai rengia visuomenę prie numatomo geležinkelio užgrobito iš Japonijos pusės ir tvirtina, kad Sovietų Rusija nepakės tokio smurto žygio.

LENKAI GRĄŠINA LIETUVAI.

Vilniaus radio smarkiai koliojasi Vilniaus radio kalbėjo apie Lenkijos santykius su Lietuva.

Lietuvius ir tuos, kas paremia teisings jos nusistatymus (iš pranešimo buvo aišku, kad tai taikoma ir Prancūzijos politikui p. Pfeiferiui), Vilniaus radio iškoliojo suleriais, chuliganais ir panašiai.

Pranešėjo teigimu, Vilnius Lietuvos masėms nesąs reikalingas. Del savo nesukalbamo nusistatymo Lietuva esą galinti nukentėti: arba ją okupuosianti Vokietija arba būsiantis priversta susitaikyti su Lenkija be jokių sąlygų.

Dabartiniai Lenkijos Lietuvos santykiai Lenkijai esą tik nežymus adatos dūrys, o Lietuvai — mirtina žaisda, kuri reikia juo skubiau užgydyti, kol Lenkijos kantrybė dar neišseks, ir tai esą juo skubiausiai.

Taip Vilniaus radio grąšina Lietuvai.

HABSBURGŲ GRĮŽIMAS AUSTRONJON SUKELTŲ KARĄ.

Paryžius. — Austrijos vicekanclerio Stanhembergo atsilankymas Romoje labai domina prancūzų spaudą. Vokiečių radio pranešimu, prancūzų spauda spėliojanti, kad dabar Romoje, ryšium su kitais klausimais, yra sprėndžiamas ir Austrijos ne priklausomybės klausimas. Prancūzų nuomonė tuo klausimu pasak vokiečių radio, yra aiškiausiai pareikšta "Temps" vedamajame. Laikraštis rašo, kad reikia labai atsargiai elgtis su gaudais del Habsburgo grįžimo į Austriją. Austrijos nepriklausomybės klausimas gali būti išspręstas tik tarptautiniu keliu, dalyvaujant kitoms vidurinėms Europos valstybėms. Yra pagrindo manyti, pareiškia laikraštis, kad Anslušas sukeltų karą, bet tas pats gali atsitikti, grįžus Habsburgams, jei nebus anksčiau pasitarta su kitomis valstybėmis. Per maža, laikraščio nuomone, Austrijai susitarti su Vengrija tuo klausimu. Bendrai Habsburgams grįžti yra mažai vilties, nes delto kiltų rimtų nesuspriamtų Europoje.

VOKIEČIŲ SPAUDA APIE LIETUVOS PRETENZIJAS Į VILNIŲ.

Berlynas, Elta. — Lietuvos užsienių reikalų ministerio Lozoraičio kelionė į Maskvą, kaip pasirodo, padarė didelio įspūdžio Lenkijoje ir Vokietijoje. Vokiečių spauda smarkiai rūpinasi kelione, tačiau vien tik lenkišku požiūviu. Atrodo, lyg vokiečių spauda jau ilgėsnį laiką gina Lenkijos interesus prieš Lietuvą ir Rusiją. Kadangi Estija ir Latvija pritarė lenkiškam Rytų pakto supratimui, kaip rašo "Volksischer Beobachter" korespondencijoje iš Varšuvos, Sovietų Rusijos diplomatija siekia su Lietuvos pagalba užsachuoti Lenkijos planus Pabaltijy. Tam tikslui būvės skubiai į Maskvą pakviestas Lietuvos užsienių reikalų ministeris Lozoraitis ir su prabėžtu nuosirdumu priimtas. Kalba, toliau pabrėžia laikraštis, kuri buvo pasakyta per oficialų priėmimą Lietuvos užsienių reikalų ministerio garbei Litvinovo, buvo demonstracija prieš Lenkiją. Litvinovas kėlė, kaip laikraštis toliau mano, Lietuvos vyriausybę už tai, kad ji taip pilnai supranta Rytų pakto klausimą. Tas sakiny, išvedžioja laikraštis toliau, kuris buvo Lozoraičio savo atsakyme pagautas ir ypatingai pabrėžtas, yra labai aiškiai ir aštriai nukreiptas prieš Lenkiją. Mat, jame paliečiamas Vilniaus klausimas. Susitarime del lenkų rusų nepuolimo pakto prailginimo Sovietų Rusija buvo atšaukusis savo pripažinimą lietuviškoms pretenzijoms į Vilnių, bet kuria forma Dabar Litvinovas pretenzijas į Vilnių vėl pripažino smarkiai pabrėžta forma, tvirtina laikraštis, ir tuo viešai pažeidė prievoles, kurias jis buvo priėmęs Lenkijos atžvilgiu. Laikraštis šitaip baigia: "Šitos taktikos pasėka yra paastrėjęs Lietuvos pasipriešinimas Varšuvos norimam Lenkijos ir Lietuvos santykių sunormavimui... Bus įdomu pamatyti, kaip Bekas atsakys į naują Litvinovo 'šachą'".

VON PAPANO UZDAVINYS VIENNOJE.

Berlynas. — Prancūzų radio praneša, kad priemonės prieš austrų leoną ir austrų vyriausybę bus sutikimas del Papano paskyrimo reicho atstovu Viennoje turi kažką bendro. Austrų legiono paleidimas dar nesutvarko legioninkų likimo. Manoma, kad vienas iš svarbiausių Papano uždavinių būsias vesti derybas su austrų vyriausybe del austrų emigrantų grįžimo, kurie dabar saugojami stovyklose.

SOVIETŲ RUSIJA STOJA TAUTŲ SAJUNGON

Amerikos laikraščiai praneša, kad SSSR užsienių komisarų Litvinovo kelionė užsienim turinti tikslą paruošti SSSR įstojimą į Tautų Sąjungą. Kaip žinoma, Anglija ir Prancūzija pareiškė norą, kad SSSR Tautų s-gon stotų, o SSSR tam nespriešina ir dabar stoti jau nori.

Vokiečiai Gave Dancigą Atsižadėtu Klaipėdos

JEI LENKAMS PAVYKTŲ SU-DARYTI UNIJĄ SU LIETUVA — GRĄŽINTŲ KARIDORIŲ

Paryžius, Rugp. 28 d. — "La Liberte" paduoda dalį turinio slaptos sutarties sudarytos tarp lenkų ir vokiečių, paliečiančią jų sąmokslą prieš Lietuvą, sekančiais:

1. Vokietija pripažįsta butiną reikalą Lenkijai turėti išeigą į Baltiko jūrą.

2. Vokietija pataria, kad Lenkija stengtusi taikiais būdais sudaryti politinę uniją su Lietuva, ir tuomet Vokietija atsižadėtu nuo Klaipėdos.

3. Atsitikime militarinio konflikto tarp Lenkijos ir Lietuvos, Vokietija nedarytu jokių ypatingų reikalavimų.

4. Įgijimui pageidaujama pasėkmių taikos keliu, Vokietija sutinka remti Lenkiją politiskai, diplomatiškai ir kitais jiem galimais būdais.

5. Iš savo pusės, tą dieną, kuomet Lenkų-Lietuvių politiska unija bus realizuota, vienu ar kitu būdu, Lenkija išsižadės Vokietijos naudai Lenkų koridoriaus ir miesto Gdynią ir nespriešins gražinimui Dancigo reichui.

Šią žinią paduodą Harold Etlinger, Chicago Daily Tribune, Rugpiučio 29 d., 1934.

Kas erzina prancūzus?

Pagrindiniai dėsnių sutarties yra paremti supratimu Lenkijos neutralumu atsitikime vokiečių karo su trečia šalim, nors tas ir nėra paminėta sutartyje. Tokia sutartis, jeigu padaryta, būtų tiesioginiai atkreipta prieš Prancūzijos politiką, ir ta dvasia daugiau erzina prancūzus, negu pačios sutarties sąlygos.

ANGLŲ VOKIEČIŲ PREKYBIAI NIAI SANTYKIAI.

Londonas. — Londone patvirtinama, kad Berlyne anglai ir vokiečiai susitarė del atsiskaitymo už anglų prekes, įvežtas ir reičą. Tačiau Londone pažymima, kad jei per derybas ir buvo nustatyta tei atsiskaitymo tvarka, tai, vis delto, dar nebuvo susitarta del mokėjimo už prekes, kurios buvo įvežtos į Vokietiją anksčiau.

Anglų prekybos ministeris Runciman nutraukė atostogas ir atvyko į Londoną išaiškinti sunkumų, kurie kilę likviduojant daugelį Vokietijos prekybinių skolų už anglų prekes, parduotas vokiečiams. Vokiečių pirkliai negalį tų skolų likviduoti delto, kad vokiečių vyriausybė varžanti užsienių valiutos keitimą.

—Šiomet Lietuvos pajūrio vasarvietėse daug žmonių vasaroja netik iš Lietuvos, bet ir iš užsienių. Ypač daug žmonių yra Palangoje ir Nidoje. Pažymėtinai, kad dajis jų yra iš Vokietijos.

Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
S A N D A R A
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

Be tų penkių militarių ir teritorialių punktu, sutartis apima eilę ekonominių sutarčių. Svarbiausios jų, reikalauja pristatymą Vokietijai per Lenkiją žaliuos medžiagos, net ir karo metu, atsilyginant už vokiečių eksportą į Lenkiją manufakturos produktais, ypatingai chemikalinio pobūdžio.

Naujas Lenkijos atsinešimas link Vokietijos ir Rusijos buvo svarbiausiu susirupinimu. Prancūzijos užsienių reikalų ministerijos pirm Austrijos perversmo, atvirai perspėjo Varšuvą. Bet tas perspėjimas pasiliko be pasėkmių, ir šios dienos apkaltinimai gali buti prirengimu dirvos naujiems puolimams prieš Varšuvą.

Be galimos egzistencijos tos sutarties, kaipi priedo prie Lenkų-Vokiečių nepuolimo pakto, Paryžius yra ypatingai suerzintą šiuo Varšuvos atsinešimu linkui siulomo bendro pakto diplomatiškos pagalbos rytų Europoje, kas yra svarbiausiu sumaymu Prancūzijos parlamento. Jeigu slapta sutartis yra sudaryta, nėra galimybės, kad Lenkija prisidėtų prie taip vadinamo Rytų Locarno pakto.

Išvados.

Iš to matosi, kad Lietuvos saugumas rupi Prancūzijai, nes yra tas reikalinga pačios Prancūzijos saugumui.

Matant tokį Lenkijos nusistatymą, nėra Lietuvai nei mažiausio reikalo skubintis susitarti su Lenkija. Grobiškumas lenkų Lietuvai yra gerai žinomas. Su tokiais kaimynais ku mažiau bendrų reikalų Lietuva turės, tuo jai bus sveikiau.

IS KLAIPĖDOS KŲTO ISTREMTAS BUVĖS APSK. VETERINARIJOS GYDYTOJAS

Klaipėdos krašto komendantas, kaip pavojingą visuomenės tvarkai, iš Klaipėdos krašto istremė buv. Klaipėdos apsk. veterinarijos gydytoją, Viktorą Fritzą. Fritzas yra artimas "Sovogo" vado Neumanno draugas ir, kaip savo laiku buvo pranešta, perduodamas savo pareigas naujai paskirtam Klaipėdos apsk. veterinarijos gydytojui, parodė savo neįojalumą Lietuvos centro vyriausybei ir Klaipėdos krašto valdžiai. Fritz yra kilęs iš Šakių apskr. ir, jo paties pasaymu, yra istremtas į Vėluoną.

JAPONŲ KOMEDIJOS MANDŽIUKĖ.

Tokio, Elta. — Tokio prasideda konferencija Japonijos administracijos organizacijų Mandžiurijoje normalizuoti. Konferencijoje dalyvavs japonų užsienių reikalų, karo ir užjūrio reikalų ministerijų atstovai. Esą, visos trys ministerijos sutinak del "gyvybinio" principo, kad Madžiuko nepriklausomybė ir suverenumas turi būti pilnai pagerbtai.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINIS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$5.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSISAKYMO KAINA:

Suvenytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVIYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia salies valdžia ir suvereną yra pati tauta, išreiškianti save valia, slaptu ir teisėtu balsavimu visu pilnamečių ir pilnamečių gyventojų — vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išsvijusių Lietuvių.

Kuortimiasis broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijusių Jungtinių Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvos ir visos tautos plačiausios Demokratinės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskiriamas tikybinių veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugdinti Lietuvos kartą — jaunomene, išaukšti sveiką, apsviestą ir tautiskai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes — Vilniaus Nenuirimai.

PRANCUZAI ATIDENGĖ LENKŲ MACHINACIJAS.

Prancūzų įtakingiausi laikraščiai "Echo de Paris" ir "Le Liberte" šiomis dienomis paskelbė sesacingą dalyką. Girdi slaptojų vokiečių-lenkų sutarty esą numatoma pagrobimas Lietuvos ir kitokios permainos Pabaltijoj. Vokietija pasiims sau Karidorių, Danegį ir naujai pastatytą Lenkijos uostą Gdynią, o Varšuvai atiduos Lietuvą su Klaipėda. Slaptoji sutarty taipgi pažymėta, jog lenkai pasilikę neutrali, jei vokiečiai pradėtų su kuom nors karą.

Nespejo ši žinia pasirodyti Amerikos spaudoj, kaip Varšuva išsiuntinėjo savo atšaukimus, tikrindama ir prisiegdama, jog tas viskas yra "absurdas". Be to, lenkų valdiška agentura išbarc prancūzus už skleidimą tokių prasimanymų, kurie kenkia Europos taikai.

Tačiau, Paryžiaus rimtoji spauda greičiausia neklydo ir parašė visą tiesą. Prancūzai jau pirmiau žinojo kas ištikro įdėta į vokiečių-lenkų sutartį. Slaptieji agentai iškasa iš žemių visas smulkesnes ir randa kas jiems reikalinga. Todėl ir Hitlerio-Pilsudskio pagarsėjęs politinis dokumentas greitai atsidurė į prancūzų valdžios rankas. Be to, jis nebuvo tuojuo paskelbtas del tam tikrų priežasčių. Niekas nenori prisipažinti, jog knisinėjasi ir šnipauna svetimuose archyvuose. Pagaliau, prancūzų valdžia ir visa spauda neturėjo progos tai padaryti. Pradžioj buvo manoma gražuioju pertikrinti lenkus atsisakyti nuo bėkų kokių naujų avantiurų. Tuo tikslu į Varšuvą buvo nuvykęs prancūzų užsienių reikalų ministeris Barthou, kuris ilgai kalbėjosi su Pilsudskiu ir jo patarėjais. Bet pasak pačių lenkų, p. Barthou dalykus dar labiau pagadino.

Tuojuo po pasirašymo vokiečių-lenkų sutarties, kurioje numatyta minėta kombinacija išmainyti koridorij ir Danegį ant Lietuvos, prancūzai pasiūlė "Rytų Lokarną" arba taikos ir nepuolimo paktą. Pagal šią paktą Rytų Europos valstybės turėjo pasižadėti nepulti savo kaimynų ir karo priemonėmis nekeisti dabartinių sienų. Šis gudrus prancūzų manevras arba žygis buvo padarytas tuo tikslu, kad paralyžuoti Pilsudskio-Hitlerio planą. Čia viskas ir paaiškėjo. Nei Vokietija, nei Lenkija nepitarė "Rytų Locarnui", rasdamos visokių pasiteisinimų ir atsisakė jį pasirašyti. Kaip jos gali prisiekti taikai, kuomet abi yra susitarusios pulti Lietuvą?

Kad aiškiau numaskuoti Varšuvos ir Berlyno tikruosius žygius, prancūzai ėmė ir paskelbė tą slapta sutartį, kuri pastato lenkus ir vokiečius labai nemalonių padėty. Pasaulinė opinija atsitsuks prieš juos. Sovietų Rusija ims nerimauti; kitos valstybės taipgi nenorės, kad du avantiuristiniai diktatoriai dalintusi Europos žemę, kaip koku "watermelonu" arba arbužu.

Lenkai, žinoma, begalo pasipiktino tokiu nelauktu prancūzų triksu, kuris sutersė jų vardą ir sykiu pakenkė jų machinacijų įvykdimui. Jie net ėmė grąžinti prancūzus išvijimu visų jų prekybinių atstovų ir uždarymu prancūzų firmų. Bet, matyt, prancūzai, to visko nelabai bijo. Netekę lenkų, jie dabar gauna Sovietų Rusiją, kuri pastaruoju laiku visur remia prancūzų politiką. Tokiose aplinkybėse ir Lietuvai nėra ko per daug bijotis, nes už jos pečių stovi stipri sargyba.

"RAISTO" AUTORIUS UPTON SINCLAIR I CALIFORNIJOS GUBERNATORIUS

Kuris Amerikos lietuvių nėra skaitęs garsiojo veikalo "Raistas" arba angliškai tariant "The Jungle", parašyto Upton Sinclair? Šiame veikle nupieštas lietuvių išsvijusių gyvenimas pra-

džio dvidešimto šimtmečio Stock Yardų distrikte. Ten išdėstyta nepaprastai sunkios darbo sąlygos; išnaudojimas, vargai ir džiaugsmas musų ateivio; ten paduota lietuvių kalboj net kelios musų dainos ir daugybė kitų papročių ir ypatybių.

Kuomet 1906 metais tapo atspausdintas šis veikalas, tai Amerikos visuomenė išsigando ir sujudo perskaičiusi kokiose sąlygose dirba stockyardų darbininkai. Pasipylė reikalavimai reformuoti, subruzdavo valdžia ir daug dalykų buvo pakeista ir pagerinta, nors toli gražu ne viskas.

Dabar tas pats autorius Upton Sinclair išjudino Californiją savo kova, žodžių ir plunksna, už geresnį žmonių buvį. Pastaruoju balsavimuose, jis net tapo nominuotas demokratų sąrašė Californijos gubernatorium ir, beabejo, bus išrinktas.

Upton Sinclair pirmiau buvo socialistu, bet, socialistų partija jį išmetė lauk kaip "oportunistą" ir darbininkų priešą, nors tuomi jis niekad nebuvo. Dabar jis žada vykdyti pasimatytį su prez. Rooseveltu ir tarsis apie didžiausias permainas Californijos valstijoj.

Apžvalga

CLEVELANDO VEIKĖJAI SAUKIA SUVAŽIAVIMĄ.

Mūsų laikraščiuose jau tilpo pranešimas, jog pradžioje spalio mėn. 6 ir 7 dieną Clevelando vidurinės srovės veikėjai kviečia draugišką suvažiavimą arba seimą.

Kvietime nustatytas toks programmas — spalio 6 dieną, kurie atvažiuos iš vakaro, paruos įnešimus ir pagamins dienotvarkę. Sekmadieny, spalio 7 dieną, bus pasitarimai įvairiais, liečiančiais išsvijusių klausimais. Pietų laiku visi svečiai arba delegatai apkalbys Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį, kur stovi Dr. J. Basanavičiaus paminklas ir prie paminklo bus padėtas vainikas ir pasakytos kalbos musų sostinės minėjimui. Vakare, Lietuvių salėj įvyks platesnė Vilniui skirtos išskilmės, su koncertu ir laimėjimais.

Šitokia konferencija, kurioje, beabejo, apart vietinių clevelandiečių, dalyvaus dar ir tolesnių kolonijū veikėjai, bus svarbi demonstracija ne tik Vilniaus reikale, bet ir abelnai visos Lietuvos, ypač dabar kai Pilsudskis daro visokias kombinacijas prieš musų tėvų šalį.

Čia bus pajudinti taipgi ir vietiniai dalykai, bent tiek spėjam iš viešo atšaukimo, butent — išjudinimas tautinės visuomenės prieš didesnio veikimo ir kurybinių darbu.

Šis seimas delei trumpo laiko ir hepatogijū sąlygų negalės sutraukti atstovų iš visų kolonijū, todėl jo negalima, kaip yra įprasta vadinti, "visuotinu". Bet padarius pradžią, už metų ar kiek galėsime sukviesti kitą daug didesnę ir su platesne programa, ne tik del Vilniaus, bet ir visiem svarbesniem klausimam.

Kaikurie bando užmesti projektuojamam Clevelando suvažiavimui kokių tai fantastiškų tikslų, nukreiptų prieš "pažangiuosius" ar pan. Tie visi elementai nėra taip svarbūs, kad del jų saukti specialius "apsigynimo" seimus.

KUR ISVEŽAMAS LIETUVOS GINTĀRAS?

Nepaisant į blogus laikus, Lietuvos gintaro pramonė gerai gyvuoja. Vienoj Palangoj dirba net 100 specialistų, kurie priruošia tą musų "šiaurės auksą" įvairiems papuošalams ir naujūdingiems įrankiams. Klaipėdėj randasi kita nemaža dirbtuvė.

Gintaro dirbinius eksportuoja į tolimą Siriją, Beirutą, Damaską, Egiptą ir kitas mahometonų šalis.

Mahometonai tiki, kad gintariniai ražančiai turi nepaprastos reikšmės ir jais atkalbėta malda greičiau išklauso visagalinis Alla.

600.000 AUDIMO DARBININKŲ ISEINA I STREIKĄ.

Prieš pat "Darbo Dieną" didžioji audimo industrija Suvienytose Valstijose visiškai sustojo. Virš pusės milijono darbininkų išėina į streiką. Prie jų prisidės dar trejetas simtų tukstantių vilnų ir šilko verpėjų. To kiū būdu arti milijono darbininkų apleidžia dirbtuves ir ne trumpam laikui. Valdžia, matyt, nesugebėjo išvengti streiko ir sutaukinti abi puses.

Darbininkai reikalauja 30 valandų savaitės ir to pat mokesnio kaip ir pirmiau; reikalauja, kad būtų priimti atgal tie darbininkai, kuriuos dirbtuvės pašalino už organizavimą unių; kad būtų pripažinta United Textile Workers unija kaip oficialė ir pan.

Ar jie tą viską laimės — ne užilgo pamatysim.

ALTSREIKALAI

MUSŲ VAJUS

Šioje vietoje norėtusi pasiūlyti vieno mėnesio vajuus rezultatai; norėtusi kaip ką pagirti ir pasididžiuoti musų sandariečių darbštumu. Bet ant nelaimės to dar negalima padaryti. Jeigu tiek duos, proporcionaliai, ir sekanti du mėnesiai, tai vietoj džiaugsmo ir pasididžiavimo, reikės apgailėstauti. Tiesa, visur ir visuomet pradžia yra sunki. Bet čia yra dar ir kita priežastis. Nekurie vajuus komisijos nariai jau turi net desetis naujų narių ir skaitytųjų ir "Sandara" jau siunčiama, bet, kol adm. pinigų neturi, negalime skelbti jų vardus ir duoti komisijai kreditus. Nesupraskit gerb., kad administracijai jums nepasitiki — tokis tai yra patvarkymas.

Paskubindami prisijūsti pinigų, jus atliekate du dalykus: — palengvinate adm. ir pridodate daugiau energijos ir kitiems darbuotojams.

Ikį šiol daugiausiai pasidarbuvo chicagiečiai, pašaliniai nariai, ponis J. Gulbinienė ir ponas F. Bastis.

Taigi, gerb., Vajaus Komisijos nariai, nesiduokite, kad pašaliniai galėtų užbėgti jums už akių. Parodykit ką galite. Geriausia dirbti Sandaroje — tebūna musų visų obalsiu.

VAJAUS REZULTATAI

- Sandaros nauji nariai ir skaitytujai:
- A. Baranauskas
  - Mrs. M. Olszewski
  - J. Zaksas
  - F. Dausinas
  - J. Kerdiejus
  - A. Zdanis
  - Geo. Alex
  - Kun. J. Brazys
- Illinois vals. turi poitų 17
Wisconsin 4
Massachusetts 4
Pennsylvania 2
Michigan 1
Ohio 1
- Viso 29

NAUJI BUDAI STIPRINIMUI ORGANIZACIJOS

Mes skaitome, kad prie Sandaros priguli išimtinai tik pasišvenčiusieji Lietuvos patriotai ir apsišvietę lietuviai, kurie supranta, kad be savitarpinio sąryšio, be solidariskumo, pavieniais būdai, nedaug naudos galime padaryti Lietuvai, pažangai ir kultūrai. Įstodami į organizaciją, kuri mums tiesioginė, medžiaginės naudos neneša, mes jau tuomi įrodome, kaip daug mums rupi pažanga ir laisvė. Žinome, kad budami organizacijos nariais, mums negana, kad užsimo kėti duokles, bet neretai prisieina pakrapštyti kišenių, butinai svarbiems tikslams. Maža dar to, prisieina mums nemažai darbinėti, be apmokėjimo, kad palaikius organizaciją. Kodėl taip yra daroma? Delto, kad mes gyvename kaip žmonės ne vien tik sau, bet ir kitiems, veždami propagandą lietuviybės, pažangos ir laisvės keliu.

Tiesa, neperskaitlingas musų burys, iš trijų ketvirtadalių milijono Amerikoje gyvenančių lietuvių, Sandaroje priklausančių moraliai išgvere, jog patys saukves nesusiškotų. Pilnai pasitikiu, kad kurią gražią dieną, kuo met bus svarbus reikalas, jie susukalbės ir susitelks į vieną sąmoningą armiją, kuri patieks tautinį kumštį tiesiog į nosį visiems tautiniams atskalonams, kurių amatu stojosi, tai drumsimas tyrojo tautinio ir demokratinio sąmoningumo. Tiktai reikia kiek stropiau pavartoti spaudą ir gyvąjį žodį paakstinimui to link. O centro organizavimas, manau, neatneš pagėdaju jamų rezultatų, nes tie tautininkai, kurie yra nusistatę vaikiškai žaisti, visiškai nesiskaitys su tokiu centru arba jie, jeigu ir dalyvaus organizacijoj, tai vien tiktai veidmainiškuo tikslu, kai kad kurie darė Sandaroje maišydamiesi, keletas metų atgal.

Rodos, tokia organizacija turėtų savo vertę, jeigu būtų reikalinga sutelkt įvairias ir visas Amerikos lietuvių sroves į vieną centrą, kuris nustatytų bendro veikimo programą. Bet čia yra kas kita. Šitas gį centras, yra kuriamas vien lietuviams tautininkams, ir ant kiek permatoma, tiktai liberalinių pažvalgų tautiečiams, kurie pilnai yra sąmoningais kas ką vertas, tiktai reikia jiems pranešti, kad tautinė mobilizacija jau prasidėjo.

Manau, kad mes daug praktiktai reikia jiems pranešti, kad šauktume susivažiavimą visų tautinių frakcijų ir tokioje konferencijoje, ikis į akį ir ausis į ausį išsireikštume, ir su tuom triuksmu, tikiu, užbaigtume savitarpinis kivirčius — pasveiktume.

Privalome neišleisti iš atydos, kad mes perpilnai turime įvairių organizacijų, taip sakant, visiems musų reikalams padengti, bet jos visos skursfa ir neatneša mums pagėdajujamų vaisių, nes mes permažai tesudedame į tas savo organizacijas reikalavimų jamojo prado — nuosirdaus veiklumo ar darbo.

Eidami Tautos keliu ir norėdami pasipolitikuoti, juk turime Sandarą. Rodos, kai kurie daug ką užmeta šitai organizacijai, bet tikrenybėje, tai ne organizacija kalta, bet jos nariai, ar tai neveiklume, nevieningume ar del stokos tautinės bei politinės iniciatyvos ir kitų trukumų. Dėl tokių priežasčių, nereikia šalintis nuo organizacijos, bet reikia stengtis tuos blogumus koviečiausiai pašalinti iš organizacijos. O taipgi, jeigu Sandaros Centro valdybos kuris narys yra neatsakančiu arba kenksmingu pačiai organizacijai ar lietuvių tautinei visuomenei, pakeiskime jį ar juos geresniais, veiklesniais ir taktiškesniais.

Čia yra labai svarbus ir vienas reikalas, todėl, manau, kad kai kurių tautiečiai teiks pa-

KUOMET GUDRUOLIAT BANDO APDUMTI VISUOMENĖI AKIS.

Atsakymas p. "Keleivio" redaktoriui.

Rugpjūčio 12 d. So. Bostono ir Cambridge, Mass. lietuvių socialistai buvo surengę pikniką. Šiame piknike, apart kitų kalbėtojų, buvo perstatytas ir sandarietis p. J. Dragašius. Didelio čia daikto. Bet "Keleivio" redaktorius atrado, kad jie čia padarė sandariečiams didelę loską. Ir kad jį tai atkreipt savo skaitytojų atyda, "Keleivio" 33 num. rašo: "Socialistai turi savų kalbėtojų, o tačiau jų piknike ir sandarietis gavo žodį pasakyti savo nuomonę. Kai kam tai gali išrodyti labai keista, nes sandarietis savo susirinkimuose socialistų nekvečia kalbėti. Netik nekvečia socialistų kalbėtoju, bet kartais ir sabotazą socialistams daro. Pavyzdžiui, vos tik sąvaitė atgal socialistai buvo nuvežę į SLA. apskričio pikniką Maynarde savo skelbimui, bet vos tik juos prikalė prie sienų, sandariečiai tuojuos nuplėšė."

Koks tai gali būti tikslas tokius šmeižtus ir melus leisti? Jei iš papročio negalite atsilikti nuo kitų melagių, tai kodėl nesugalvojate tokių dalykų, apie kuriuos niekas nežino ir negalės darodoti, kad tai melas?

Pirmiausia yra netiesa, kad sandariečiai savo parengimuose nekvečia socialistų bei kitų pažiūrų žmonių kalbėti. Praeitą žiemą Sandaros 7 kp. buvo surengus 20 metų Sandaros sukaktuvių banketą. Šiame bankete dalyvavo daug profesionalų, biznesierių bei šiaip inteligentų; buvo ir "Keleivio" redaktorius p. Michelsonas. Šiam vakare apart kitų nesandariečių kalbėjo adv. Šalნიენė ir adv. Bagočius. Antrą vakarienę Sandaros 7 kp. šį metą turėjo, tai buvo K. J. Paulausko išleistuvės į New Yorką. Ir čia pasirodžius trims socialistams, vienas iš jų — p. Anesta buvo pakviestas kalbėti. Man būnant šio vakaro vedėjui nei ant minties neužėjo, kad aš tuo būčiau socialistams pasitarnavęs. Kad "K" red. p. Michelsonas nėra kviečiamas kalbėti ne vien sandariečių, bet ir kitų So. Bostono draugijų, tai tiesa. Bet ne delto, kad jis yra socialistas, o tik delto, kad jo kalbų nenori niekas klausyti.

Nuo to laiko, kai Lietuva tapo nepriklausoma, So. Bostono sandariečiai švenčia Nepriklausomybės dieną, 16 Vasario. Kar tais vieni, kartais bendrai su kitomis draugijomis. Buvo mėginta švest kartu su socialistais. O p. Michelsonas So. Bostone, tai beveik visi socialistai. Su juo reikėjo tartis ir jis, žinoma, visuomet nesutikdavo dalyvauti, jei ne jis kalbės. Sandariečiai, norėdami bendrai veikti, kelis metus kentėjo. Bet vieną kartą p. Michelsonas taip įsidrąsines pradėjo Lietuvą niekinti, šmeižti ir iš jos praeities tyčiotis, kad net publika ko nesukilo prieš kalbėtoją. Pasekmė to, So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos susirinkime buvo padarytas įnešimas, kad p. Michelsonui nebūtų leista Lietuvių salėj kalbėti (Piliečių dr-ja valdo Lietuvių svēt. S. Bostone). Tačiau buvo paaškinata, kad Lietuvių salėj turi būti leidžiama visiem kalbėti, kas tik užsimokės. O mes į savo parengimus galime neįsileisti nepageidaujamų asmenų ir be nutarimų. Taip ir paliko. Nuo to laiko sandariečiai švenčia Lietuvos Nepriklausomybę su kitom draugijom, be socialistų. Tai ve kas "Keleivui" nepatinka.

Antra: "sandariečiai plėšo skelbimus". Tai yra begėdiškas įtarimas. Jeigu sandariečiai sareikšti savo nuomonės organizavime centro, o taipgi ir užėmimo jo vietos dvidešimtmėtinė Sandara.

Geriausia Dirbti Sandaroje! J. Smailis, ALT. Sandaros Prez.

botavavo, plėšė skelbimus socialistų pikniko, tai kaip ten atsitiko, kad tame pačiame piknike, spėjama, buvo po dešimtis sandariečių ant kiekvieno socialisto. Vien tik iš Dorchesterio sandariečių grupė 6 automobiliais, apie 30 žmonių, kurie anksčiau buvo susitarę važiuoti į pajūrį, nuvažiavo į jų pikniką. O tiek žmonių, aš abejoju, kad jus turėtum per abi kuopas.

Sandaros 1-ami apskritys laikydavo kas metai pikniką 4 d. liepos, Maynard, Mass. Šiais metais komunistai pasiskubino ir pajėmė tą dieną ir tą vietą. Tokiu būdu sandariečių piknikas įvyko liepos 1 d. Šiame piknike tie patys komunistai, kurie parveržė nuo sandariečių tą dieną, apkabino savo skelbimais sandariečių pikniko salę ir jiems niekas nei žodžio nesakė, nė tuos skelbimus plėšė.

Jei visos kitos Amerikos lietuvių pasiskirsčiusios grupės turėtų tiek daug pakankimo, draugiškumo ir taip mažai partijinės neapykantos, kaip sandariečiai, tai iš arti milijono lietuvių Amerikoje, pusę jų turėtum organizacijose. —J Lekys.

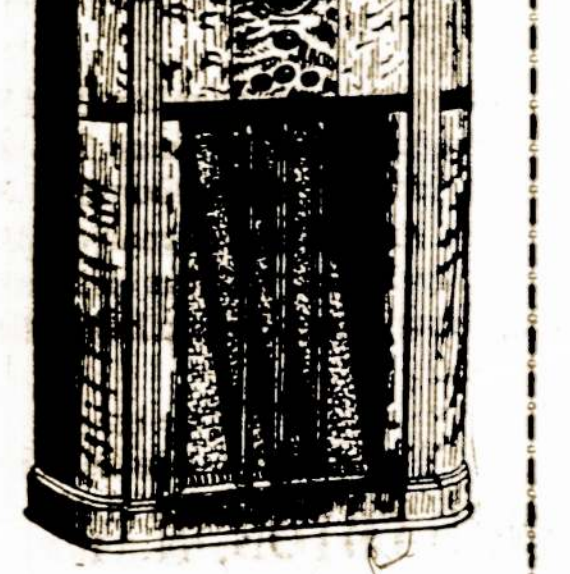
EXTRA BARGENAS

Tik už \$1,500.00 galite įsigyti modernišką namų su furnasu ir cementiniu fundamentu. Kreipkitės: 5931 S. Emerald Ave. Tel. Wentworth 1712.

Progress
Krautuvė
Siūlo naujausius
1935 m. Mados

PHILCO
RADIOS
Labai žemom kainom nuo
\$20.00
iki
\$295.00

Pasirinkimas apie 50 skirtingų modelių

Kas norite įsigyti sau radio su visais vėliausios mados pagerinimais, užeikite į Progress Krautuvę, pamatykite ir pabandykite naujus Philco radios 1935 m. mados. Tai radios, kurie išpildo pilnai visus reikalavimus. Gražūs, patogūs, priima kaip vietines stotis, taip ir Europos. Prie to, police ir amateur calls, ir kitus short wave broadcastimus, be static ir traškėjimų.

Kas turite seną radio, Progress Krautuvėje galite jį išmainyti ant naujo Philco. Gausite daug didesnę nuolaidą. Užeikite pasiteirauti.

PROGRESS FURNITURE CO

3222-26 So. Halsted St
Vedėjai: J. Kalėdinskas

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Vidurinės Srovės Seimas

Seimas šaukiamas Cleveland, Ohio, įvyks Spalio 6-7 d. — Bus pirmas visuotinis paminėjimas Vilniaus užgrobumo prie Dr. J. Basanavičiaus paminklo.

Gerbiami Amerikos lietuvių tautininkų ir sandariečių veikėjai! Einant pagedavimais ir pasireiškimais Chicagos, Brooklyno ir kitų kolonijų vidurinės srovės veikėjai kurie visi numato reikalą veikėjams ir delegatams suvažiuoti ir apkalbėti opiausias mūsų gyvenimo klausimus, šiūmi Clevelando lietuvių vidurinės srovės veikėjų komitetas, aptaręs seimo klausimą ir pritardamas visuotinam reikalavimui laikyti seimą Clevelande, skelbia kad

Vidurinės Srovės Seimas įvyks Clevelande, Ohio, Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave., sekmadienį, Spalio-Oct. 7 dieną, 1934 m.

Visų kolonijų vidurinės srovės veikėjai raginami netrukus šaukti savo pasitarimus, pagaminti sumanymus ir įnešimus seimui, pasirūpinti atvažiavimo būdus, ir nuskirti savo delegatus.

Delegatais gali būti kolonijų tautiniai veikėjai, organizacijų ir draugijų atstovai ir visi kas

tik įdomiausia ir pritaria vidurinės srovės lietuvių bendram veikimui ir rūpinimuisi lietuvių išlaikymu Amerikoje.

Programas numatoma toks: Spalių 6 d., kurie atvažiuos iš vakaro, paruoš įnešimus ir pagamins dienotvarkę. Sekmadienį, Spalio 7 d., bus atlaikyta dvi sesijos: prieš pietus ir po pietų. Pietų laiku, visi delegatai ir svečiai aplankys Clevelando Lietuvių Kultūrinį Darželį, kur stovi Dr. J. Basanavičiaus paminklas, ir prie paminklo padės vainiką nuo seimo. (Vainikus gali atsiųsti ir paskiros kolonijos). Prie paminklo bus pasakyta patriotinės kalbos ir paminėta Vilniaus pagrobimas. Vakare Lietuvių salėje bus prakalbos ir dainos, taipgi pasvęsta Vilniaus užgrobumo paminėjimui ir kitoms svarbiems lietuvių reikalams.

Veikėjai ir delegatai, kurie mano važiuoti į seimą, prašomi susirašyti su Seimo Rengimo Komisiai, jeigu kas neaiškiau ir jeigu nori kokių informacijų.

Clevelando LVS. Komitetas:
Jonas Jarus, pirm.
A. M. Praškevičius, v.-pirm.
K. S. Karpius, sekr.
Jonas Brazauskas, izd.
Susirašymui antraštas: 6820 Superior Ave., Cleveland, Ohio.

New Britain, Conn.

DIDELIS PIKNIKAS

Kurį rengia ALT. Sandaros 32 kuopa, Dariaus-Girėno paminklo naudai. Įvyks nedėlioj, Rugsėjo-Sept. 9 dieną, 1934 m., Schultzen Parke, Barnesdale, Conn., prie New Britain, Conn. Pradžia 12 val. dieną ir tęsis iki vėlyvam vakaro. Programas susidės iš dainų ir kalbų — kalbės Dr. Mikolainis.

Malonūs broliai ir seserys! Mes New Britono sandariečiai su visų lietuvių pritarimu rengiame šį išvažiavimą, į kurį esate visi lietuviškai kviečiami atsilankyti — kaip vietiniai, taip ir iš visos Conn. valstijos. Atsiminkite, kad mūsų didvyriai paaukavo savo gyvastį dėl tautos ir lietuvių garbės, o mums tai visai nesunku atsilankyti į virš minėtą pikniką ir prisidėti prie pagerbimo žuvusių didvyrių Dariaus ir Girėno pastatymui paminklo. Priek tam bus visokių pasilinksminimų, išsigert ir užsikasti. Muzika griež lietuviškai ir angliškai. Įžanga ypatai tik 25 centai.

Maloniai kviečia — Rengėjai.

BINGHAMTON, N. Y.

Iš ALT. Sandaros 64 kuopos susirinkimo ir kiti pranešimai

ALT. Sandaros 64 kp. pusmetinis susirinkimas įvyko rugpjūčio 17 dieną š. m., ponų Varkulių bute, 18 Miles St., kuriame įvairios komisijos ir kuopos valdyba išdavė savo raportus iš per eito pusmečio darbuotės. Visi pranešimai buvo priimti vienbalsiai, su pagyrimu, iš kurių pasirodė, kad mūsų kuopa per perėitą pusmetį turėjo 3 parengimus. Nors pelno daug ir nepadarėta, bet ir deficito neturėjo nei viena pramoga.

Atsižvelgiant į minėtą susirinkimą, nors ir nedaug narių buvo atsilankę, bet visi gyvai organizacijos reikalus svarstė. Sandaros vajui padirbėti apsiėmė A. Lepa ir T. Varkulienė. Taipgi tapo nutarta suruošti kokią pramogą Sandaros 20 metų gyvavimo sukautuvių Jubilėjaus apvaikšiojimui. Taipgi nutarė

prisidėti prie Vilniaus Vadavimo skyrėnaus, suruošimui minėjimo Spalio 9 dienos. Kiti parengimai palikta kuopos valdybos nuožiūrai.

Nauji biznieriiai.

P-nas M. Urbas ir p-nas Al. Varkulis atidarė restoraną ant kampo Glenwood Ave. ir Belknap Ave. Jie pagamina šviežiausius ir skaniausius lietuviškus ir amerikoniškus valgius. Taipgi užlaiko gero ir šalto alaus ir parduoda žemiausia kaina. Norint išsigerti arba užsikasti darbininkui žmogui, yra prieinamausia vieta, kokią galima rasti.

Linkėtina jiems gero pasisekimo šioje srityje gerai biznieriui.

Svarbus susirinkimas

Rugsėjo 6 dieną įvyks Vilniaus Vadavimo S-gos vietinio skyrėnaus susirinkimas pp. Kavaliauskų bute, 36 Lake Ave., 7 val. vakare. Šis susirinkimas yra šaukiamas apkalbėjimui minėto skyrėnaus reikalų ir bus aptariami kiti svarbūs klausimai. Tad prašomi visi nariai atsilankyti ir naujų atsivesti prirašyti.

—Zinių Rinkėjas.

CLEVELAND, OHIO

Ką reiškia organizuotos spėkos politikoj?

Buvo laikai, kada ateiviai, Amerikos piliečiai visai mažai į politiką kišdavosi, jie tik nuedavo į balsavimo būdelę paskirtoj dienoj ir atiduodavo savo balsą už bile kandidatą. O kad pastatyti savo žmogų į kokią nors vietą, tai nebuvo nei minties.

Tas pats buvo ir su lietuviais. Atvažiuodavo iš Lietuvos, laikai atėjus tapdavo Amerikos piliečiais ir tai jau budavo visas užsigandinimas. Bet šiandiena jau viskas yra žymiai pasikeitę. Jau ateiviai nebeapsitenkina vien tik būti piliečiais, bet jie pradeda žiūrėti ir į tuos, kurie per ilgus laikus jų teisėmis naudojosi. Pradėjo žiūrėti ką jie gauna po rinkimų iš tų, už kuriuos jie balsavo. Pradėjo tvertis visokie politiški klubai. Skirtingų tautų piliečiai

pradėjo ko nors reikalauti iš politiškių bosų, kurie kontroliuoja balsus ir stato parinktus kandidatus. Pagaliaus pradėjo statyti ir savo kandidatus į įvairias valdiškas vietas ir iš to matosi nemažai pasekmių.

Gerai pavyzdys yra ir iš mūsų politiško klubo Clevelande. Čionai yra apie 12 ar daugiau tukstančių lietuvių. Tai yra nemažas burys ir balsuotojų ir niekas mūsų nežinojo iki nepradėjo tvertis politiški klubai. Pirmiausia susitvėrė L. D. klubas, o paskui ir L. R. klubas ir pasidarė nemažas judėjimas. Daugelis lietuvių jau yra ir miesto valdiškuose darbuose, kur pirmiausia niekas netikėjo, kad lietuvis ten gali dirbti. O delko lietuvis negalios vald. vietos užimti. Pas juos gabumai yra toki patys, kaip ir pas kitus, tik reikėjo suorganizuoti ir to viso reikalauti.

Svarbiausias įvykis yra Clevelando lietuvių politikoj, tai rugg. 14 nominacijų balsavimuose John T. De Righter lietuvis laimėjo nominacijas į Ohio valstiegių seimą (State Representative). Tai yra tolimiausias žingsnis ką lietuvių yra nužengę šioje kolonijoje ir tas galima sakyti įvyko per lietuvių pasidarbavimą. Reiškia, buvo reikalinga vienybė tokiame dideliame darbe, kūr reikėjo atlaikyti kitas daug skaitlingesnes tautas.

Taigi dabar ir kyla klausimas kaip bus pasekmingas galutinas balsavimas, atėjus lapkričio mėnesiui. Taigi mes ir turime tą vienybę išlaikyti ir ant toliau ir darbuotis dėl savųjų. O netenka abejoti, kad savieji žiūrės į mus visuomet prielankiau, negu kokis svetimtautis, kuris taipogi turi savo tautą žiūrėti.

Eikim prie ramybės; eikim prie geresniojo draugiškumo. Stokim už lietuvių tautą, pamedami bereikalingus piktumus, nes iš to tik yra daug kalbos, o mažai naudos, kaip tautai, taip ir pavieniams asmenims.

—Jonas Jarus.

KUOMET ŽMONES SKAITO IR NESUPRANTA ARBA NENORI SUPRASTI

Tulas "Bepartyviškas" iš So. Milvaukės rašo dar apie "L. D." ir vis randa sandariečius kaltais. Seniaus, prieš "L. D." jis pasirašė savo tikrą pavardę, o jau dabar vartoja psiaudonimą. Tur but gėdinasi.

Kuomet paprastas korespondentas parašo žinučių iš savo kolonijos, tai tas yra savo vietoje. Bet kuomet bando advokatauti, politikauti, tai tuomet jis tik pats save pastato kėblion padėtin ir parodo, kad imasi už to, ko jis nesupranta.

Mes nekaltinam p. Mitkos už tai, kad jis nori pasirodyti, jog moka rašyti, bet gaila, kad jis tuomi parodo kiek jis mažai nusimano apie ką jis rašo.

"Sandaroje" buvo aiškiai pasakyta, kad p. Jurgelionio pirmininku niekas nerinko, ir to nei pats Jurgelionis negincija. Bet štai atsirado žmogus, kuris sėdėdamas S. Milvaukėj ir nari

\$1.00 - Sandaros Jubilėjinė Dovana - \$1.00

Ušsirašančiam laikraštį "Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpjūčio-August 1-mos dienos iki Lapkričio-November, 1934. "Sandaros" kaina \$2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikraštį "Sandarą" čielieams metams. Šis kuponas geras tik iki Lapkričio 1-mai, 1934 metais.

Vardas-pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas, valstija .....

SANDARA — 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

BRIDGEPORTAS

Bridgeporto Lietuvių Politiskos kluibas demokratų piknike

Bridgeporto Lietuvių Politiskos kluibas šauniai pasirodė 11 wardo demokratų piknike, kuris įvyko rugg. 26 d., The Oaks darže.

Kliubiečiai piknike pasirodė gerai organizuoti, atvažiavo savais automobiliais su užrašais: "Bridgeport Lithuanian Political Club". Taipgi tokį pat užrašą turėjo kiekvienas kluibietis prisisejęs prie krutinės, kas ir sudarė labai gerą įspūdį.

Piknike kluibo sekretorius p. B. J. Jakaitis per garsiakalbį pasveikino naują wardo gospadorių — komitemaną, H. E. Connelly, ir palinkėjo jam geros kloties. Tą linkėjimą išgirdo tukstančiai pikniko dalyvių. Šiame piknike dalyvavo ir Lietuvių Demokratų Lygos pirm. Al. G. Kumskis ir kiti.

—Rep.

ART. J. OLSAUSKAS APLEIDZIA CHICAGĄ PORAI ŠAVAICIŲ

Pasimatyti su savo draugais ir giminėm art. J. Olsauskas, kuris neseniai atgabeno iš Lietuvos visą vežimą muzikos gaidų, dabar keliauna į rytines valstijas.

Ten jis išbus porą šavaicių, o vėliau grįž atgal Chicagon.

PRASOM ATSIIMTI LAIŠKĄ.

Sandaroje randasi laiškas adresuotas: Mrs. Josephine Vitkus, 1419 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. Bet paštas pažymi, kad nėra tokio numerio. Laiškas iš Lietuvos, nuo F. Adomaitienės, m. Šaukėnai, Šiaulių apsk. Prašom atsiimti — Sandara.

Garsinkitės "SANDAROJE"

SANDARIEČIAI!

Atėjo Musų Darbo Valanda

- JUBILĖJINIS -

- VAJUS -

Šie Trys Mėnesiai - Yra Musų Darbo Mėnesiai!

Pasijudnikime, O Švenčiant Sandaros Jubilėjų Mes Turėsime Dvigubai Stipresnę Organizaciją

Visi, Kaip Vienas Prie Darbo!

"SANDARA"

ENGLISH "Column"

CLOSE-UPS OF TOWN OF LAKE JAUNOJI BIRUTĖ.

Members of Jaunoji Birutė spent a wonderful afternoon at Riverview on August 27, 1934.

Eleanor and Aldona had the thrill of taking their first ride on the Pippin. As for their reactions, I think you'd better ask them.

We visited "Hell 'n Back", at the girl's request. Wonder why the girls were so curious to visit this Place? After the visit, Lillian was heard to remark, "Taking caster oil is a pleasure compared to this".

At Rubinoff's suggestion, we took a boat ride in the dark. He sure does believe in variety. He began the trip with Lillian and finally ended up with Ann. Which one is it, pal? You've got us guessing.

While visiting the fortune teller, Johnny (Red) was told he was a very hot man. So girls,

here's your chance. A tip from an old friend.

Orchids should be given to Luey for being the gamest girl. There wasn't a ride in the park that made her falter. Some girl, I'll say.

Stephanie broke her heel climbing out of a boat and it took six shoemakers to fix it. Some shoemakers (with chewing-gum).

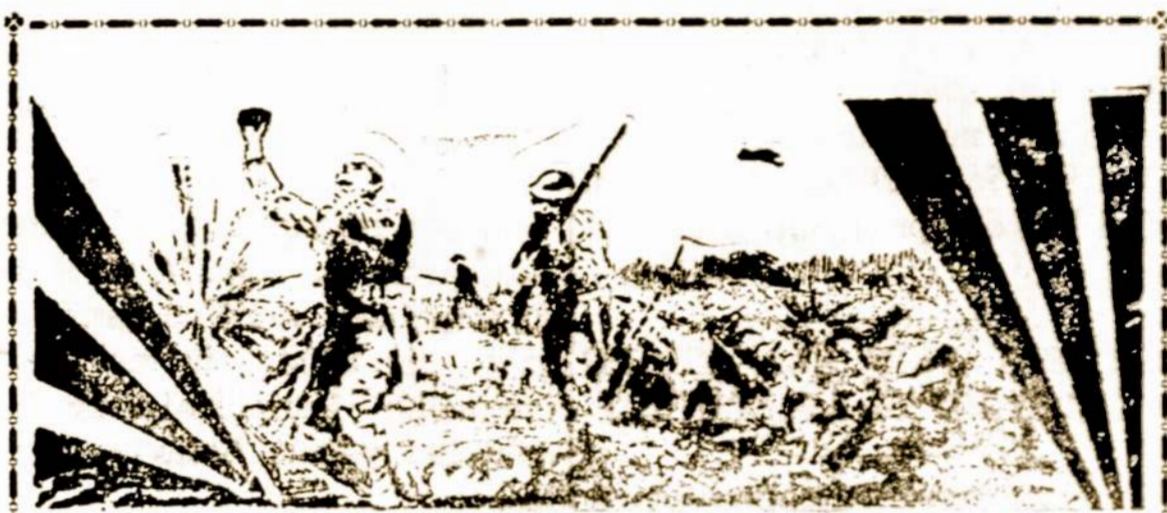
Result of our outing on the part of Butch was a head-ache, but he blames his stomach. Too bad.

Town of Lake members be present at the first business meeting on Sept. 6th, at the usual place at 7:30 P. M.

Everyone try and bring new members to this meeting. Efforts are being made to make this season the strongest of any season before. Here's hoping every member will be up on his toes, ready for action when called upon to do something.

"Au revoir", again, my dear friends and readers. I'll be seeing you next week.

Anthony Plenis-

DIDYSIS KARAS! To karo baisybės ir amerikonų kariavimas su vokiečiais atvaizduota apysakoje "DIEVE, PASIGAILĖK MUSU!" (God, Have Mercy on Us!) Amerikoje laimėjo 1-ją premiją, 400 pusl. su gražiais tvirtais apdarais. Už \$1.25 (su persiuntimu \$1.35) galima gauti: "SANDARA" 814 West 33rd Street Chicago, Ill.

Chicagoje

AVIACIJOS DIENA PUIKIAI PAVYKO.

Leit. F. Vaitkus atvyko, bet be "Lituanikos II"

Pereitą nedėdienį Ford Lansing Airporte įvyko taip vadinama "atsisveikinimo" — Aviacijos diena.

Kadangi buvo plačiai garsinta, kad šioje aviacijos dienoje jau bus galima pamatyti pilnai priręgtą "Lituanicą II", su kuria nepoilo rengiasi leit. F. Vaitkus leistas per Atlanto vandenyną (New Yorkas-Kaunas), tai plačioji visuomenė ir nepatingėjo skaitlingai atsilankyti. Bet ant nelaimės, leit. Vaitkus atvyko be "Lituanikos II" ir todėl publikai šių metu neteko jį pamatyti. Kokios kliūtys jos atvykimui pastojio kelią, mes nežinome ir turim sutikti su p. Vaitkaus oficialiu paaiškinimu, kad buv naujasis "Lituanikos" motoras pradėjo kaisti ir dėl tos priežasties negalėjo su ja atvykti. Jei tai yra teisybė, tai gerai p. Vaitkus ir padarė, kad ją paliko ant vietos, nes, kartais, mažas defektas gali padaryti daug blogo.

Beabejo, plačioji visuomenė, kuri pareiškė nepasitenkinimo pereitam nedėdienį, atleis leit. Vaitkui ir ALTASS komitetui. Gal bus dar progų ją pamatyti? —Rep.

ATYDAI VISŲ SLA KUOPŲ CHICAGOJ IR APIELINKEJ

Svarbus kuopų organizatorių ir valdybų susirinkimas trečiadienį, Rugs-Sept. 12 dieną Sandaros svetainėje.

Pereitam trečiadienį, rugp. 29 dieną SLA. 6-to apskrificio valdyba turėjo nepaprastą susirinkimą Sandaros svetainėje. Dalyvavo visi nariai, net ir iš Indiana Harbor.

Buvo nutarta pradėti rudeninį darbą paskelbimų narių prirašinėjimo vajuos ir taipgi sudaryti planą kaip geriausiai įtraukti ir palaikyti jaunimą SLA.

Patarimų apskr. organizatoriaus M. Vaidylos, tapo nutarta sušaukti visų Chicago SLA. kuopų organizatorių ir valdybų narių susirinkimą, kuriame bus patiekta platesnis planas. Šią konferenciją sukviešti pavesta apskr. sekretoriui p. J. Čiliauskui. Ji įvyks trečiadienį, sekančio rugsėjo-Sept. 12 dieną, Sandaros svetainėje. —R.

TRYS CHI-ČIAI KELIAUJA KANADON SVARBIAIS REIKALAIS

P-lė Akv. Ančiūtė, St. Šimutis ir N. Radys vyksta Kanadon organizuoti vietinius lietuvius.

Ji mūsų Chicago trumpam laikui buvo atvykęs p. St. Šimutis "Draugo" red. brolis. Grįždamas atgal Montreal, Can. jis pasiima su savim dainin. p-lė Akv. Ančiūtę ir p. N. Radį, kurie išbus ten apie porą savaitių ir tą laiką pašvęs koncertams, paskaitoms ir organizavimui tautinių grupių. Visi trys yra pasižadęje praplatinginti "Sandarą" ir suverti skyrių.

Jų išleistuvėms ruošiamas vakarėlis šeštadienį, rugsėjo 1 d., Hollywood svet., 43 gatvė ir Western Ave.

Laimingos kelionės ir gerų pasekmių! —Rep.

RACINIEČIAI LANKESI CHICAGAJE IR APSILANKĖ SANDAROJE

Pereitą nedėlią Sandaroje apsilankė žymūs svečiai, mūsų geri draugai — ponai Kasparaičiai ir ponai Kapočiai. Jie atvyko aplankyti pasaulinę parodą ir ta proga jie apsilankė ir Sandaroje.

Šia proga turim pasakyti, kad ponai Kapočiai pastaruoju metu leidžia "medaus mėnesį". Paprastai jaunavedžiai stengiasi išvažiuoti medaus mėnesiui kur nors toliau. Ponams Kapočiams biznio reikalai neleidė to padaryti, tai jie apsilankė nors Chicagoj, pasaulinėj parodoj ir kitur, aplankydami ir savo artimus draugus.

Ponia Kapočienė pono M. Kasparaičio sesutė, Filė, kuri neseniai atvyko iš Lietuvos pasisvečiuoti ir kaip bematai susirado sau pastovų draugą-vyrą.

Nors p. G. Kapočius laikinai ir jaučiasi patekęs į "nelaisvę", tačiau jis sako, kad jam pakirė jo ir "nekalto" bernelio stonas ir ta visa "organizacija" ir jis iš jos pasitraukė atbulas. Nors ir gaila netekus draugo, bet visgi aš linkiu jam kantrybės nešti liuosnoriai ant savęs užsidėta "nelaisvės" jungą ir laiminti gerą gyventi ir pildyti "dievo prisakymą". —Draugas.

JAUNAS LIETUVIS STASYS VITKAUSKAS BAIGĖ INŽINIERIAUS MOKSLĄ

Purdue universitetas suteikė jam aukštojo mokslo laipsnį.

Smagu pažymėti mūsų jaunosios kartos pažangą. Metai iš metų dauginasi skaičius profesionalų, specialistų ir apsiestu jaunūlių, kurie šioj šaly dar aukščiau pakels lietuvių reikšmę.

Nelabai seniai baigė garsųjį Purdue universitetą jaunas Chicago lietuvis Stasys Vitkauskas, gyveną 6912 So. Talman Ave. Jis gavo B. S. M. E. (diplomuoto inžinieriaus laipsnį).

Gimęs ir augęs Chicagoj, p. S. Vitkauskas lankė Harrison Technical High School, vėliau Valparaiso universitetą. Budamas aukštojo mokykloj priklausė footballo ir baseballo komandai. Taipgi yra pasižymėjęs kai po smuikininkas.

Laimingos kloties ir pasisekimo naujam mūsų inžinieriui. —Al.

STASIO SIMUČIO ISLEISTUVĖS.

Rengiamos Subatoj, Rugsėjo 1 dieną, 8 v. v., Hollywood svet., 2417 W. 43rd St., Chicago.

Bus šalto alučio, skanių užkančių, šokių, muzikos ir kalbų. Visi draugai ir pažįstami nuširdžiai esate kviečiami dalyvauti ir dar kartą pasimatyti su visų gerb. svečiu, St. Simučiu. Jisai yra malonus ir simpatiškas žmogus ir geras lietuvis patriotas. Todėl mes visi pasimatysime rugs.-Sept. 1 d. — vakare, Juškos svetainėje. —N. Radys.

P-LĖ ALDONA NARVIDAITĖ GRĮŽO CHICAGON, BET AR ILGAM?

Lankė Rackford kolegiją, bet dabar mano vykti Wisconsin universitetan

Duktė žinoma Sandaros rėmėja ir darbuotoja p. M. Narvidaitė — p-lė Aldona Narvidaitė šiomis dienomis sugrįžo Chicago lankiusi Rockford kolegiją.

Paviešėjusi namie ji mano tęsti toliau savo mokslus Wisconsin universitete fizinės kultūros ir ekonomijos srity.

Panelė Aldona yra populiari, linksmi, gabi šokėja ir pereitais metais buvo išrinkta pasaulinės parodos gražuolė. —M. V.

GEDIMINO ORDENO "KAVALIERIUS"

Komp. A. S. Pocius

KOMP. A. POCIAUS PAGERBIMŲ BANKETAS

Ketvirtadienį, rugsėjo m., 6 dieną, puikiame Shoreland viešbuty rengiamas didelis banketas pagerbimui komp. A. Pociaus, kuriam Lietuvos valdžia įteiks Gedimino Ordina už jo nuopelnus meno srity.

VAIKAS DŽIAUGIAS GAVES ZAISLĄ.

Taip yra su "Naujienu" ir "Keleivių". Jie džiaugiasi, kad laimėję SLA. prezidentu Bagocių, jie džiaugiasi, kad šis seimas buvo rimtas; jie džiaugiasi, kad dabar jie turi daug medžiagos savo laikraščiams, rašant apie tautininkus, sandariečius, užmiršdami, kad SLA. kaip organizacija nėra "zobova"; užmiršta ta, kad seimas praėjo rimtai, nes sandariečiai ir jų prietarėjai yra lietuviška inteligentija ir elgtis taip, kaip "N." ir "K." pasekėjai kad daro negali, nes jie yra mūsų Amerikos lietuvių išėivijos pavyzdys, ir kiekvienas tautietis-sandarietis pavyzdinčiai elgtis.

Konstitucijos paragrafų pagerinimui iš Centro yra padaryti ir tą žino įstatų komisija.

I seimą suvažiuoja delegatai kas du metai, kas yra savo rūšies susivienijimo šventė, pažinti vienas kitą, susidraugauti, ir mes tautiečiai tą žinome ir praktikuojame.

Mes nevežam delegatų ir jų nelaikom uždavę per pietus ir vakarais, kaip jus kad darote, nes gyvename demokratiškoje šalyje ir pripažįstame savo piliečiams laisvę.

Nuolatos užpildinėdami mūsų senesnius veikėjus, kaip Strimaitį, Vitaitį, Gegužį, Strumskį, Vaidylą, Bukšnaitį, Bajorą ir kitus, nieko tuomi nelaimėsite, nes bile vienas čia suminėtu viršys bile vieną iš jų, kaip tai: Grigaitį, Michelsoną, Dr. Montvidą-Antanovą ir kitus, savo darbas bile dieną. Visame kame yra ribos ir jus jas pereinat. Jeigu panašių Strimaitių, Bukšnaitių, Vitaičių, Strumskių ir tų mūsų Amerikos lietuviuose nebūtų, tai ir jus negalėtumėt egzistuoti.

Aišku, tokiems Grigaičiams,

tas pagerbimui komp. A. Pociaus, kuriam Lietuvos valdžia įteiks Gedimino Ordina už jo nuopelnus meno srity.

Iki šiam laikui jau užsakyta apie 200 vietų. Banketo bilietas du doleriai.

Montvidams, Michelsonams ir pan. tiek terupi lietuviybė, kiek jų reikalauja biznis, nes jų visas užsimojimas — yra revoliucija, griovimas. Bepigu yra jiems griauti, kuomet jie nežino, kas tai reiškia budavoti. Prie kokios lietuviškos kultūrinės įstaigos bei draugijos matai jų prisidėjimą, jei bent griovime, nors jie iš lietuvių ir daro sau pragyvenimą; dar ir kapitalistiškai gyvena, ypač Michelsonas, "K." red., kuris daugiau kapitalo, negu... Mes jam nepavydime, bet tik primename, kad jusų idealas — tai doleris.

Turėdami vieną tautinę įstaigą, susivienijimą, tą mes ir saugosime, kaip praecityje, taip ir atetyje karyboje busime. Nes kiekvienas piktinasi jusų huli-ganiskumu. Pažvelkite patys į komisijas. Rasime narių, kurie iki šiai dienai yra mūsų susivienijimo priešai, o paniekdami mūsų veikėjus atsilieps į jus pačius, nes sulig darbų mes ir žmo nes sprendžiame. Be paliovos šmeiždami jums nepatinkamus asmenis nieko neatsieksite. Kaip minėjau, ateityje kalbėsime atvirai ir pamatysime, kurioje pusėj yra džentelmoniškumas ir tolerencija.

Seimo Dalyvis.

PAKVIEĖTIMAS

Širdingai kviečiame visuomenę į Labdaryų išvažiavimą, į nuo savą ūkį, kuris įvyks nedėlioj, rugs.-Sept. 2 d., 1934 m. Išvažiuodami pasiimkit ir maišus, nes šmet yra daug riešutų — pasiriešutausite ir paremsite labdaryų gerą darbą.

KELRODIS: Iš Bridgeporto reikia važiuoti Archer Ave. iki Summit ir ten pasisukti po dešineį į pakalnę; pervažiavus tiltus, pasukt į kairę, į buvisi No. 4 kelią ir tuomet važiuoti iki Lemont ir kol rasit iškabas, kurios radys kur važiuot. —D.

LIUDNOJE VALANDOJE PASAUKITE

PULLMAN 4151 REPUBLIC 3100
10734 So. Michigan Ave. 2506 West 63rd St.

J. J. Bagdonas

KUR TAUPUMAS REIKALINGAS, MES PALAIDOJAM

už \$95.

MAZIAUSIAS PARLAMENTAS PASAULYJE

Duklase, Meno saloje atidarytas eilinis naujo, mažiausio visame pasaulyje, parlamento posėdis. Šis parlamentas egzistuoja nuo neatmenamų laikų. Sako, kad buk jis pirmą kartą buvo sušauktas vikingų ir nuo to laiko tam tikrais laikotarpiais reguliariai posėdžiauja ir sprendžia krašto reikalus.

Šios mažos salės, esančios Irlandijos jūroje, netoli Britanijos krantų, valdžia sudaroma Anglijos pavyzdžiu. Saloje, be vietinės vyriausybės, yra Anglijos gubernatorius, kuris čia atstovauja karaliui. Taip pat yra anglių sąstas patarėjas, kuris eina anglių lordų rūmų pareigas. "Raktų Rūmai", kaip vadinamas pats parlamentas, susideda iš 25 atstovų, išrinkti 49,000 gyventojų balsais. Kiekvienas rinktas atstovas duoda priesaiką, kuriai tolygios nerasime visame pasaulyje.

"Prisiekiu knyga, jos šventu turiniu ir stebuklingais Visagaliu darbais danguje, mumyse, žė

ŠILDOMI PEČIAI

Geriausių Išdirbysčių

Parsiduoda Sumažintom KAINON PEOPLES KRAUTUVĖSE

Čia rasite didžiausį pasirinkimą visokių pečių, visų populiarisčiausių išdirbysčių delvartojimo visokio kuro.

ALCAZAR, CROWN, MOORE, QUAKER, MONOGRAM, ECONOMY, ORBON, DETROIT STAR ir kitų.

Kurie visi apkaunuoti ko mažiausiomis kainomis.

Šildomi Pečiai nuo

\$12.50 ir aukščiau

Virtuvių Gesiniai Pečiai nuo

\$27.75 ir aukščiau

Kombinacijos Pečiai nuo

\$49.50 ir aukščiau

Parduodame ant lengvų

Išmokėjimų

Gera nuolaida už senus

pečius.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėsė

2536-40 W. 63rd St. Corner Maplewood Ave. Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave. Corner Richmond Street Lafayette 3171 CHICAGO, ILL.

mėje, po vandenimis ir žemėmis, sukurtomis šešiomis dienomis ir septyniomis naktimis, kad nepaisydamas nei draugystės, nei giminystės, nei kraujo ryšių, be keršto ir neapykantos, pildysiu šios salos įstatymus bei būsiu lygus tarp karaliaus bei piliečių, kaip silkės nugarkaulis guli ties pačiu jos kūno viduriu. Tegul man padeda žmonės ir šventoji Knyga..."

PAŽANGA

Laisvos Minties, Mokslo ir Kritikos Mėnesinis Žurnalas

Kaina \$1.00 metams Pusei metų 65 centai Vienas No. 10 centų

PAŽANGA

3352S. Halsted St. Chicago, Ill.

KNITTING SHOP

Neria plonus ir storus vilninius ir siūlavilnius drabužius iš geriausių anglų vūnų

Neriam vilnones pančiakas del moterų ir vyrų. Taisom senus svederius.

504 W. 33rd St., Chicago, Ill. Phone Victory 3486

TEL. CALUMET 3277

J. J. Hartmanavičius

814 West 33rd St.

APDRADZIA (Inšurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilius ir visoki kitą turta. Aprupina viską, kas paliečia apdradzia.

PADARO pirkimo, pardavimo, maino ir visokius kitus notarialius raštus.

PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir mainymo namų ir kitų nuosavybių.

PRIGELBISTI prie suradimo pasakų ant namų. Trisdešimtis metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3672

J. Liulevicius

Graborius ir Balsamuotajas Patarnauja Chicagoj ir apilinkės miestukuose. Didelė graži Kopyčia pagrabams dykai.

4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138

Stanley P. Mazeika

LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

3319 So. Lituania Ave. Buy, Auburn Ave., Chicago.

LIETUVIAI GYDYTOJAI (Amerikos Liet. Dakтары Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010

Dr. K. Drangelis

DENTISTAS

2403 West 63rd Street Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street (Cor. Leavitt St.)

Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.

Ned. ir Seređoms pagal sutartį.

Rez.: 6628 So. Richmond St.

Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso valandos:

10:30 iki 12 val. rytais

1 iki 3 val. po pietų

6 iki 9 val. vakarais.

Sekmadieniai: 9 iki 12 val. rytais

Ofisas:

1821 So. Halsted Street

Telefonas Canal 0257

Rezidencija:

6600 So. Artesian Avenue

Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Ofiso Tel. Boulevard 7820

Namų Tel. Prospect 1930

Phone Victory 2614

Dr. A. J. Zimontas

Seniausias Lietuvis

DENTISTAS

3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595

Ofiso Valandos:

Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p.

ir nuo 7 iki 9 val. vakare.

DR. A. L. YUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2422 West Marquette Road

Cor. 67th St. ir Artesian Ave.

CHICAGO, ILL.

Šeštadienį ir Trečiadienį po piet

pagal sutarimą.

Phone 7942

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS